

PROVINCIALE COMMISSIE LEEFOMGEVING UTRECHT

ORANJEWITTE ADVIESCOMMISSIE VOOR GG EN PS

In deze Nieuwsbrief:

- Jonge onderzoeker Carmen Perez Garcia
- Vinger aan de pols bij de Energietransitie
- Advies over Perspectief Groene Hart, samen met PAL Zuid-Holland
- Adviesanimatie Naar een duurzame toekomst van het Veerweidegebied
- Column Trots, Circulair, Slim over de Landbouwisatie
- Leegstand en transformatie van gebouwen
- Advisering over provinciale Omgevingsvisie
- Advies Strategisch omgaan met data
- Adviezen in ontwikkeling

Jonge onderzoeker Carmen Perez Garcia

In de PCL is een plek gereserveerd voor wisselende jonge onderzoekers die vanuit hun interesse en ervaring tijdelijk een bijdrage leveren aan één of twee adviesonderwerpen van de PCL. Hun frisse blik en actuele wetenschappelijke kennis verrijken de discussies in de PCL en de adviezen. De jonge onderzoekers zelf doen in de PCL ervaring op met provinciale vraagstukken en met de rol van een adviescommissie. Een win-win situatie!

Sinds half september is Carmen Perez Garcia gestart bij de PCL. Carmen studeert Sociale Geografie en Planologie aan de Universiteit van Utrecht. Zij is vooral geïnteresseerd in politieke geografie, stedigeografie en het werken met Geografische Informatiesystemen. In de PCL gaat zij zich bezighouden met de adviesonderwerpen Omgevingsvisie en Energietransitie.

Vinger aan de pols bij de Energietransitie

In het [regerenakkoord](#) van het recent aangeleden Kabinet Rutte III is aangegeven dat het klimaatbeleid en de doelstellingen van Parijs één van de vier beleidsmatige hoofdlijnen voor de komende jaren vormen. "We maken werk van een ambitieus klimaatbeleid", aldus het regeerakkoord. "We nemen onze verantwoordelijkheid voor het klimaatkkoord van Parijs".

De PCL vertrouwt er op dat de provincie Utrecht dit beleid volgt, waar nodig er op vooruit loopt en zo op haar manier invulling geeft aan de klimaat- en energiedoelstellingen van Parijs. De PCL constateert echter dat het kabinet wel aandacht schenkt aan de productie van hernieuwbare energie, maar te weinig oog heeft voor energiebesparing. Juist op dit vlak liggen er belangrijke kansen in de provincie Utrecht. De PCL hoopt dat de provincie dit thema wel zal omarmen en naast de woningbouw ook het commercieel vastgoed zal optimaliseren. Utiliteitsgebouwen zijn namelijk goed voor naar schatting 40% van het energiegebruik en de CO2-emissies in de gebouwde omgeving, ook in de provincie Utrecht. Het enige wat in het regeerakkoord staat over energie en utiliteit is een opmerking over "optimalisatie van het energiegebruik voor kantoren". Daarnaast wordt impliciet verwezen naar het verplichte C-label voor kantoren in 2023 en een A-label in 2030.

In de ogen van de PCL is dat echter ruim onvoldoende met het oog op de klimaatdoelstellingen van Parijs. Een 30 oktober j. door het Planbureau voor de Leefomgeving gepubliceerd rapport "[Analyse regeerakkoord Rutte III: effecten op klimaat en energie](#)" onderstreept de zorgen van de PCL.

Gezien het dienstenkarakter van de economie en de gebouwde omgeving in onze provincie zal de PCL aan GG nadrukkelijk vragen hoe zij derdt hiermee om te gaan.

Advies over Perspectief Groene Hart, samen met PAL Zuid-Holland

Op 28 augustus 2017 heeft de PCL Utrecht samen met de PAL Zuid Holland advies uitgebracht over het Perspectief Groene Hart. Het Perspectief Groene Hart is door de Stuurgroep Nationaal Landschap Groene Hart opgesteld als input voor de omgevingsvisies van de provincies en gemeenten. De PCL en PAL adviseren de provincies en andere betrokkenen om meer aandacht te besteden aan de analyse van Het Groene Hart: Wat is Het Groene Hart, welke waarden vertegenwoordigt het, welke economische en maatschappelijke functies vervult het, welke relaties zijn er tussen het Groene Hart en de grote steden en andersom, welke kansen en bedreigingen zijn er? Daarnaast adviseren de PCL en PAL om de volgende twee ambities meer centraal te stellen: Het behoud van Het Groene Hart als open groene ruimte in de Randstand en het bewust omgaan met de maatschappelijke waarden van Het Groene Hart, zoals gezonde leefomgeving, recreatiemogelijkheden, landbouw en voedselvoorziening, waterberging, natuur en biodiversiteit, energievoorziening en behoud cultureel erfgoed. Het is belangrijk te inventariseren welk (deel)gebied geschikt is voor welke functies. De PCL heeft dit PCL/PAL advies op 11 september toegelicht in de Statencommissie Ruimte Groen en Water (RGW) van de provincie Utrecht. Ook in de Statencommissies en Statenvergaderingen van Noord-Holland en Zuid-Holland is dit PCL/PAL advies aan de orde geweest. Zie het [advies](#).

Adviesanimatie Naar een duurzame toekomst van het Veerweidegebied

Op 9 oktober 2017 heeft de PCL de adviesanimatie "Naar een duurzame toekomst van het Veerweidegebied" uitgebracht. Het veerweidegebied heeft te maken met een voortdurende bodemdaling als gevolg van het grondwaterbeheer dat is ontworpen om de melkveehouderij te optimaliseren. Deze bodemdaling heeft grote maatschappelijke en financiële gevolgen: huizen verzakken, muren scheuren, paden en wegen moeten worden hersteld. Het is volgens de PCL nodig om kansrijke alternatieven te ontwikkelen, zoals natte akkerbouwweiden of natuurontwikkeling in combinatie met recreatie. De PCL roept de provincie Utrecht op de regie voor de benodigde ontwikkelingen in het veerweidegebied in handen te nemen en in actie overleg met maatschappelijke partners, boeren en bewoners een langjarige koers uit te zetten, waarbij ze aansluit op een duurzame ontwikkeling van het veerweidegebied. De PCL heeft deze adviesanimatie op 9 oktober vertoond en besproken in een bijeenkomst met PS. Zie de [adviesanimatie](#).

Column Trots, Circulair, Slim over de Landbouwisatie

Op 27 juni 2017 bracht de PCL het advies "Trots, Circulair, Slim", [advies](#) bij de herijking van de Landbouwisatie uit. De PCL adviseerde de provincie in dit advies om het principe van circulariteit te omarmen in de Landbouwisatie en om met de landbouw goed in te spelen op de bodem- en waterkwaliteiten van verschillende gebieden. Ook adviseerde de PCL de provincie om het wensbeeld voor de landbouw en het landelijk gebied in 2050 te beschrijven en te visualiseren en om samen met agrariërs en anderen een stappenplan te maken om naar dit wensbeeld toe te werken. Jonge onderzoeker Jelle Sibius heeft op basis van dit advies een column geschreven. Zie de [column](#).

Leegstand en transformatie van gebouwen

Op 12 oktober 2017 bracht de PCL het advies "Aandacht provincie voor leegstand winkels en erfgoed onmisbaar" uit. De PCL heeft gekeken naar verschillende vormen van leegstand, wat goed gaat en waar vooral aandacht nodig is. Op basis van deze verkenning concludeert de PCL dat vooral de leegstand bij middelgrote winkela centra een groot maatschappelijk probleem vormt en dus aandacht behoeft. Daarnaast vraagt de leegstand van erfgoed om aandacht.

Over de leegstand van winkels in middelgrote winkelcentra adviseert de PCL de provincie om kennis over ontwikkelingen en trends in de retailsector aan gemeenten over te dragen en visievorming te stimuleren. De winkelmarkt is onder meer door de concurrentie van online winkelen sterk veranderd en deze verandering zet door. Het is nodig dat er zowel lokaal als regionaal op deze ontwikkelingen wordt ingespeeld. Wat betreft de leegstand van erfgoed onderkent de PCL de door de provincie ingestelde weg van een zorgvuldige monitoring en risico-analyse. Ook adviseert de PCL de provincie om gemeenten te adviseren en zo nodig te ondersteunen bij het ontwikkelen van een visie op de leegstand van erfgoed. Zie het [advies](#).

Advisering over provinciale Omgevingsvisie

Op 8 december 2017 heeft de PCL twee adviezen uitgebracht in relatie tot de ontwikkeling van de provinciale Omgevingsvisie. Vooruitlopend hierop heeft de PCL op 20 november 2017 de hoofdlijn van deze adviezen gepresenteerd in de ad hoc Statencommissie voor de Omgevingsvisie en verordening.

In het advies "Strategie voor een gezonde en inclusieve samenleving" adviseert de PCL de provincie om de volgende drie doelen centraal te stellen in de Omgevingsvisie:

1. Een gezonde en inclusieve samenleving (iedereen doet mee), waarin welvaart niet alleen in geld wordt uitgedrukt, maar ook in leefomgevingskwaliteit en waar oog is voor de verdeling van welvaart en kwaliteit. De PCL adviseert de provincie om dit doel tot hoofddoel van de Omgevingsvisie te benoemen.
2. Een hoge kwaliteit van natuur, landschap, landbouw en watervoorziening, waarbij de kwaliteiten van de bodem als een belangrijke weegfactor fungeren.
3. Een circulaire economie met een voortvarende energietransitie, te beginnen met de gebouwde omgeving. Waarbij de Utrechtse positie als sterke economische en innovatieve regio wordt benut om nog meer mogelijkheden tot innovatie aan te grijpen.

Daarbij raadt de PCL de provincie aan om over het thema Gezonde en inclusieve samenleving burgerparticipatie te organiseren, omdat dit thema voor iedereen belangrijk, herkenbaar en aansprekend is. Zie het [advies](#) of kijk op de [website](#).

Advies Strategisch omgaan met data

In het advies "Strategisch omgaan met data" gaat de PCL in op het belang van data bij de beleidsontwikkeling, uitvoering, monitoring en evaluatie door de provincie. In de huidige netwerksamenleving beschikken naast de overheid ook andere organisaties en burgers over belangrijke data en zetten deze ook gericht in. Met data bedoelt de PCL gegevens en cijfers over maatschappelijke opgaven, zoals economie, natuur, gezondheid, mobiliteit, landbouw, water en energie. Hoe slim een organisatie omgaat met data bepaalt in hoge mate haar effectiviteit. De PCL adviseert de provincie om:

- Bij alle strategische opgaven de volgende vragen te beantwoorden: Welke data zijn er over deze opgave, wie is de eigenaar van deze data, wat is de kwaliteit, hoe toegankelijk en bruikbaar zijn de data voor organisaties en burgers, zijn er leemtes in de data en zijn ze geschikt voor langdurige opslag?
- Binnen de provinciale organisatie aandacht te vragen voor het thema data.
- Relaties met andere partijen te benutten voor data uitwisseling.
- Een actief open databeleid te voeren.
- In te zetten op regionale en landelijke samenwerking.

Zie het [advies](#).

Adviezen in ontwikkeling: Smart Mobility

De PCL is gestart met het adviesonderwerp Smart Mobility. De centrale vraag van dit advies is hoe slimme mobiliteitsoplossingen voor personenvervoer, goederenvervoer en bevordering kunnen bijdragen aan een gezonde en inclusieve samenleving. De PCL zal in dit advies speciale aandacht besteden aan het openbaar vervoer.

Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL)

Postbus 80300

3508 TH Utrecht

E: pcl@provincie-utrecht.nl

T: 030 258 2449

www.provincie-utrecht.nl/pcl

Collectie

Foto Kromme Rijn uit

Beeldbank provincie

Utrecht en illustraties

door Studio Pleas